יום ג', כ"ג בטבת תשס"ה (04 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

פורים בחודש טבת...?

ובכן, **בנוסף לחג הפורים** שנחגוג אותו פעמיים, ואף פורים משולש השנה(!), חוגגות קהילות רבות 'נסי פורים' שאירעו להן. על לוח השנה העברי נרשמו, במרוצת הדורות, עשׂרות 'פורימים' משפחתיים, מקומיים וארציים, לזכר נסי הצלה מיד צוררים. חלקם מצוינים עד היום בקריאת מגילה מיוחדת שחוברה לרגל המאורע, בסעודת הודיה ולעתים אף במשלוחי מנות, בדומה לחג הפורים המפורסם, המשותף לכל קהילות ועדות ישׂראל.
ב'לוח דבר בעתו' [אחד ממקורות התאריכים שאנחנו נעזרים בו לעתים קרובות], מונה הרב מרדכי גנוט מבני ברק, כמעט 20 ימי פורים קהילתיים, בנוסף לחג הפורים המוכר. רשימת ה'פורימים הלא מפורסמים' המפורטת כוללת גם כאלה שקורותיהם נשתכחו במרוצת השנים.

הפורים הראשון [בציר הזמן] **בסדרה זו** מיוחס ליהודי העיר **קסטיליה** שבצפון איטליה. גונזלו מארטינז, אחד מבכירי השׂרים בעיר, שזכה לכינוי 'המן הרשע', הסית את המלך להחרים את הרכוש היהודי לטובת המלחמה במוסלמים ולגרש את היהודים מהארץ. המלכה, לעומתו, ניסתה לשכנע את בעלה כי אותו מארטינז חותר תחתיו, ומטרתו ברדיפת היהודים היא להרע לשלטונו. כשהתברר כי הצדק עם המלכה, נדון השׂר הבכיר למוות, ויהודי העיר חגגו את מפלתו ואף הנציחו את הנס, שארע בכ"א באדר א' בשנת 4099 (= 339 לסה"נ).

ביום שני השבוע, **<u>כ"ב בטבת</u>**, ניצול **חנוך בן משה אלטשול** ממוות בעיר פראג בשנת 5383 (1623 למניינם). הוא ציווה על משפחתו לציין תאריך זה לדורותיה, לזכר הצלתו מידי צורר יהודים. באותה שנה, נגנבו ווילונות מארמונו של המושל, הנסיך ליכטנשטיין בשעת היעדרו מפראג. בעקבות פקודה מהאחראי על הארמון, הכריזו בכל אחד מבתי הכנסיות שבפראג, כי מי שנמצאים בידיו הסחורה הגנובה הזו – עליו למוסרה לשמש בית הכנסת. ואכן, יהודי אחד, יוסף תיין (Thein) שמו, מסר את הווילונות לאותו חנוך אלטשול, שמש בית הכנסת ע"ש מייזל בפראג, באומרו שהוא קנה אותן מ- 2 חיילים. שוב, יצאה פקודה כי יימסר שמו של אותו קונה ושאף הוא עצמו יימסר לשלטונות בכדי לקבל את עונשו. אלא... שתקנוני קהילות פראג מנעו מהן למסור שמו של מי שהחזיר חפצים גנובים מרצונו החופשי. וכן, השמש אלטשול סירב לעשׂות כך, והוא עצמו "הושלך לבור". השלטונות הכריזו כי בכוונתם להוציאו להורג – ע"י תליה – למחרת היום.

כדי להציל את עצמו, אלטשול – באישורו של נשׂיא העדה – גילה את שמו של הקונה. כתוצאה מכך, הוא שוחרר, ויוסף תיין נכלא ונידון למוות במקום. כל המאמצים והשתדלנות כדי לשחרר אותו, לא הועילו עד שאיש נוצרי מכובד ועוד חברי מועצת העיר הצליחו להביא לידי שחרורו, אך בתנאי שיהודי הקהילה ישלמו קנס בסך 10,000 פלורין. על-מנת להשפיל את היהודים עוד יותר, ציוו כי כסף זה ישולם במטבעות, יחולק ל- 10 חלקים שווים, ויובא ב- 10 שׂקי פישתן ע"י 10 יהודים מכובדים, בליווי חיילים עד לבניין העיריה. **אלטשול רשם את השתלשלות האירוע על קלף**, בסגנון מגילת אסתר, וקרא

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי**
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ג', כ"ג בטבת תשס"ה (04 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

לו "**מגילת פור הקלעים**". כאמור, הוא חייב את צאצאיו לדורותיהם להקריא מגילה זו יום כ"ב בטבת, יום שחרורו מגזר דין המוות, ולציין את היום ע"י סעודת הודיה לה' יתברך.

[עוד על ה'פורימים הלא-מפורסמים' בהמשך...]

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי**

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל